

Super Magnificat

Hecit potentiam in brachio suo disper sit superbos mente cordis sui. **C**onfide remus attenda mēte cordis nostri. nos q̄ tota anima magnificare dñm. qui deū tota mente. et corde perfecto diligere precipimur. Audiamus quid in B cantici tono. notauerit iuuēcula tympanistrīa. cuius mens hūilis contēplata est multa sapientē. **D**isper sit inquit supbos. hoc sufficē videri poterat ad confusiōem supboꝝ. ad collaudatiōem hūiliū ad potētiam diuinaz in suo brachio emendādam. etiāsi nō additum esset mente cordis sui. **S**z firmissime teneam⁹. nihil in B tra ctatu canticōꝝ supfluū. sicut ni hil eē diminutū. qz nimīꝝ spūscō dictante sapienter editū est. cuius perfecta sūt opa. cui⁹ in eloquijs nec vnū iota nec vn⁹ perit apex. **I**ntelligendū tñ est in primis ne nostrā fallat inuestigatiōem no minū vel equiuocatio. vel ignorā tia. quid vocetur mēs cordis. **L**u cidius. hoc cognito patebit inte ger et multiplex hui⁹ pticule sēsus. **M**ēs et si p vi memoratiua qñqz sumit vt cū dicim⁹. mēs. meminit hui⁹. nihilomin⁹ ad pñs coarta bitur acceptio. ad illud qd emi net et est precipuū in creatura ra tionali vel intellectuali. **I**n qz mēs ab eminendo dicta est. vel a meli ore vel a mensura qm et illud qd

CERE.

eminet et simplicissimū est in vna quaqz re mensura alioꝝ in tali re consistētiuz est. **N**olum⁹ aut in pri mis incedē grossa et palpabili si de plus qz pbica et subtili detmi natiōe. quē admodū pro simplici bus et ideot. fidelibus tñ quib⁹ auditur hoc opusculū. **C**ui⁹ titul⁹ esse p̄t de mente cordis seu de tri clinio cordis in quo p̄idet tanqz architrīclin⁹. **S**pūs rational⁹ scdm tres mansiōes. seu cenacula vlt̄a bernacula cordis sui. **C**ōstituam⁹ idcirco. quid p nomen mētis vo lum⁹ intelligi. **N**ec obstrepet aut extradicat quispiāz otētiosus ac ceptioni. naz noia sūt ad placitū. **C**ū p̄terea p̄cessus aperire pote rit ogruā impositiōis rōnem. **D**ū aut qrit de re stultū ē dicit diony sius otendē de noie. **M**ēs ē por tio. vlt̄ potentia creature rational que facta est capax dei. et ei⁹ par ticeps esse p̄t. **C**ōsonat hec descri ptio pbicis et theologici. traditō nib⁹. **S**ed hz plimas q̄stiones. q̄ vix etiā ab ipsis litteratis p̄nt ter minari. vt de qd ditate potētiarū anime rationalis. de ipsaz diuer sitate et idētitate cū essentia. **D**e numerositate et officijs qz hmōi ce teris. **P**laceat igitur rudior ma nifestatio. et dicat qz rational⁹ vlt̄ itellectualis creatura nominatur vti mente sua. imo se ipsa. tan qz mentalis tūc exñs. dū tota con uertit̄ ad solū deū. tanqz ad oble

.f. a

Tractatus

atum suū. vnū primum. supremū
optimū. eternū. p̄cipuū et summū
Teneat iterim ista descriptio seu
q̄d nois mentis. **A**c p̄inde meta
physicales cessent inq̄sītōes. q̄les
notate sūt de q̄oditate reali men
tis de mō quo p̄t clare et nude p̄
cipere solū deum vel ferri in eum
Rūdeat etiā. q̄uis idiota fidelis
interrogatus. que qualis et q̄n/
ta est mens tua. **R**ūdeat inquam
mens est anima mea. dū ip̄a ouer
tit̄ ad deū soluz. tōz sola. ad solū
q̄ vnū. **S**ic sonat initiū vulgati au
ctoris etiā p̄i^o inculcatū. Si deus
ē anim^o vt nobis carmina dicūt
Hic tibi p̄cipue sit pura mēte col
lend^o. **V**ece q̄ mentis officiū ē p̄ci
pue colere deū. **Q**uo stabilitō cō
festim elicere fas habem^o. ratiōes
aliquas. cur ad hec verba disper
sit superbos. additum est. mente
coroīs sui. **U**na ratio est. si respi
ciamus ad primos parentes no
stros adam et euam quos condi
derat deus ad sui contēplatiōem
claram et serenam pro statu vie.
quā otēplatiōem fuisset in gloria
visio facialis subsecuta. **N**e tibi
supbia. **I**ta enim mente a primis
parētib^o dispergi. per diuini bra
chij potētiam demeruisti. vt iam
heu nos infelicitissima p̄les. nullū
mentis habitaculū in cordib^o ha
bere potuissē^o sicut nec deuz co
gnosce. nisi misericors et misera
tor dñs noster **J**esus xp̄s. poten
ti virtute. p̄uidisset. **D**euz quippe

Mens

officiū meū

viij

nemo vidit vnq̄ ait **J**ohes. **S**v
nigenit^o q̄ ē in sinu p̄ris ip̄e enar
rauit. **P**otest altera ratio sumi. si
respect^o habeat ad apostatas ā
gelos. q̄s in tantam. conata est
attollere celsitudinem. stulta sue
mentis p̄sūptio vt diceret prim^o
eoz. **S**edebo in laterib^o aq̄lonis
et filis ero altissimo. **M**ens dō ni
miū sublimata. nimirū etiā p̄cipita
ta est. simul et disp̄sa. **A**d **B** em̄ q̄
dam in alta tollunt̄. vt lapsū gra
uiozi ruant finisq̄ ad alta leuat̄.
ē ruere. **Q**uerēt hic scrupulosi
or aliquis. **N**unquid hñt demo
nes ipsi corda. cū corpa nō habe
ant. p̄sertiz carnalia cuiusmōi sbe
cor esse optum est. **A**t vero si deū
hñe cor trahim^o de scripturis vt
dicimus filium esse de corde p̄ris
iuxta illd̄ psalmiste. **F**rustrauit cor
meū d̄bū bonū. nēo iure negabit
posse cordis nomē angelis attri
bui cū de insensibilibus creatur.
inueniamus dictum. **T**ransferent̄
montes in cor maris. **T**rāseam^o
idcirco nunc et alibi digressiones
morosiores inducere per concor
dantias multiplices. vbi statim
constare potest de varijs accepti
onibus terminoz in scripturis. **E**t
quib^o accipe paucas. ad propo
sitiū q̄d in manibus habetur suffe
cerit. **H**oc indulto poterit et ali^o
sensus elici. disigendo hoc cōple
tum. mente cordis sui. disperfit su
perbos. sicut in gen̄ dictū ē. tad^o
dolore cordis intrinsecus cū di

Super Magnificat

perit per solū mente oim
carnis. **Q**uare a his sentis si
trauocatas d̄p̄tūm in bo
rum. **D**isp̄t̄. **S**uper malis
vel a malis bonitē. **S**icut et vob
d̄o et sparatio. **S**icut et vob
mas a sentis. **S**icut et vob
do d̄p̄tūm. **S**icut et vob
nobilitas. **S**icut et vob
et vel calcar. **S**icut et vob
q̄. **S**icut et vob
rum ait vob de vob
lana vob mens nostri. **S**icut et vob
hanc d̄p̄tūm. **S**icut et vob
ur inuocare. **S**icut et vob
berre nū vob soli. **S**icut et vob
larium. **S**icut et vob
mum. **S**icut et vob
em optum. **S**icut et vob
propheta d̄p̄t̄. **S**icut et vob
mans et caro mea. **S**icut et vob
as in carnis. **S**icut et vob
et d̄p̄t̄. **S**icut et vob
ambonum suū. **S**icut et vob
mullens. **S**icut et vob
na gloria singulari. **S**icut et vob
prop̄t̄. **S**icut et vob
regulaz. **S**icut et vob
ut hanc. **S**icut et vob
ne lura. **S**icut et vob
sine p̄p̄t̄. **S**icut et vob
oro potēda. **S**icut et vob
vniuersas. **S**icut et vob
cupiscēdas. **S**icut et vob
nes et functas. **S**icut et vob
nostri vt libera. **S**icut et vob
sp̄sione. **S**icut et vob
bi autem adberē. **S**icut et vob

Super Magnificat

Spersit per diluuiū generale oēm carnem. Occurrit et alius sensus si traducamus dispersionem in bonum. Dispersio siquidem malorum vel a malis bona est sicut et defectio et separatio. Similiter inuenimus a sanctis noiam aliquando superbiam sanctarum que scilicet nobilitatis sue conscia nescit prosterni vel calcari. nescit nisi sumis iungi. **D**onam te in superbiam seculorum ait dñs de hirm noua. **A**sumat utinam mens nostri cordis hanc superbiam ut nulli digne intendere. nulli iungi. nulli inherere nisi vni. soli quod est necessarium. optimum eternum et summum. qualiter elegit maria partem optimam. qualiter exultans propheta dicebat. **D**efecit cor meum et caro mea. pars mea deus in eternum. **V**ere sancta et desideranda superbia. que vnicum bonum suum possidere vult excellenter. sine arrogantia et vana gloria. singulariter sine inuidia. **I**mperturbabiliter sine ira. **I**nfatigabiliter sine acedia. **I**ndefinenter sine auaricia. **D**electabiliter sine luxuria et gula. **H**onorabiliter sine ypocrisi ficta. **D**isperdat oro potentia diuine miserationis vniuersas alteritates. omnes concupiscentias. omnes sollicitudines et fantasias. a mente cordis nostri ut libera mens ab omni dispersione gloriatur exultans. **M**hi autem adherere deo bonum est

.cxxxj.

O felix dispersio. que summam congregationem operatur prout loquitur diuinus dionysius quod vnicifica virtus diuinorum luminum restituit et replet et conuertit nos ad congregantis patris unitatem et simplicem deitatem. **C**ui concinens. vates regius. **E**dificans inquit hierusalem dominus dispersiones israel congregabit. **I**stanc dispersionem meretur sancta superbia. quatenus purgetur et illuminetur. perficiatur in vnicuo optimo mens cordis pura et deiformis. **H**ec autem non habetur perfecto complemento. preterquam in gloria. participatiue vero per gratiam. plus aut minus in via secundum distributionem sancti spiritus maxime per theologiam mysticam. put aperient sequentia quantum concesserit spiritus bonus. quez dat pater celestis petentibus se. **I**ncideret hic locus de diuisione spiritus et anime. concopagumque et medullarum. et discretionem cogitationum et intentionum cordis. per potentiam verbi. quod est brachium patris eterni. **Q**ua diuisione sancti doctores mysticos nulla mirabilior. nulla potentior. **S**ed ad facilliora reuertamur ut cepimus. eis contenti que tractatu dramatico secundo notauimus. **P**retactum est quod in corde rationalis creature reperitur triplex habitaculum. **I**nde nominari potest cordis triclinium. **S**piritus vero quasi presides. iure de

Tractatus.

architriclin^o. de q̄ p tropologia
signatū est in nuptiis. duz in cha/
na galilee xpus aquā ouertit in
uinū **P**rocedem^o aut ordine ma
gis narratio q̄ demonstratio
vel pbatio. supponentes. dicta
doctoz. cū suis declaratiōib^o me
taphysicalib^o et theologiel. vsque
quaq̄ multipliciq̄ rōe fulcit. q̄s
insecuti. oposui^o p̄idez opuscu
lū de theologia mystica. ptitū in
duos tractat^o scdm traditionem
speculatiue primo. p^o practice p
x̄ij. industrias. **C**ōtentē obsecro
quis q̄s lector accesserit. si nō mor
piter oia numerauerim^o. q̄ faciūt
ad decorē et ornatū. dispositionē
q̄ mirabili varietate descripra
ex libris tam nature q̄ scripture
qz forte dicitur altero loco **S**uffe
cerit h̄ 7 nūc sensibilis descriptio
quē admoduz p corpalia. spūalia
figurant. eo q̄ ois nostra cogni
tio incipit a sensu. p statu p̄ntis
miserie. **P**ropterea interior hō
noiat exteriorē q̄ est vnam
dux su^o et notus su^o. **P**roponetur
vna descriptio. nō vt in ea sista
sed vt manu ducto q̄dam p rudi
b^o et ideotl. ad diuina quolibz ca
pescēda **J**urta q̄ ita gregl. exoz
ditur in omelia q̄dam de thezau
ro et preciosa margarita Regnū
celoz id circo terrenis reb^o simile
d̄ vt ex his q̄ anim^o nouit. sur
gat ad incognita et per hec q̄ scit
nota diligere. discat et incognita
amare **A**ssignabim^o igit hūano

vij

cordi. tanq̄ loco grādi et spacio
so tria cenacula. supremū mediū
et infimū **P**rimū nojabim^o cena
culum mentis. **M**ediū vero. cena
culū rationis. **T**ertiū erit et infi
mū. aie cenaculo deputatū. **N**olu
m^o tñ vt statim. arbitret̄ inspector
Hec idcirco depingi q̄ ita sint. h̄
vt facili^o accipiat figurata dū in
cipit sed nō sista in figurā. **S**ic p
mysticos intellect^o. archa noe lit
teralis. sic archa federis. h̄is in
star illi^o spūalis. q̄ monstrata est
in monte. sic tricliniū samuelis p
typū. sic ecliniū femiaz in hester
Sic vniuersalr vt ad vnū dicam^o
omnes pabolice locutiōes signi
ficatū accipiūt. **S**ic p̄teia coraz
oculis positum cordis tricliniū.
in quo mens obtinet sūmū locuz
de q̄ seorsuz oseq̄nter pprie oside
rationes annectent. q̄ rarius ser
mo inuenit de mente p̄cisus. **R**ō
ponitur in medio **A**nima stat in
imo **S**pūs noster tanq̄ architri
clin^o. p̄suet toti triclinio nunc ab
arce mentis dilabens ad vltimū
aie cenaculū. p̄ administratione
sensuū. nūc stat in cenaculo rōnis
ad inuestigationem pbice cuiusli
bet discipline **P**orro si q̄s aspe
ctu p̄mo despexerit. aut abiecerit
hanc nrām speculationē. et tanq̄
cōmunis vulgata vilescat quasi
nihil afferat nouaz sententiarum
preter verba vel figuras **A**ccipi
at pro responso primo q̄ ideo nō
est abscienda. qz consonas habz

Super Magnificat
nobilis doctoz. h̄s sicut
ip̄i scilicet ouentū. **D**icitur h̄
am tollit oia caroz h̄s sicut
scribit **H**is sicut dicitur
c^o. expolito nojabim^o. **D**icitur
mo cogitōne h̄s sicut
n̄. sicut in negotio alioz. **I**no
h̄s sicut p̄teia ad oim illū
h̄s sicut intellect^o. **H**is sicut
ad p̄nti cenaculū. **H**is sicut
rele in aere salomonis redina
rele h̄s sicut plene nota **C**oncordia
h̄s sicut male dicitur h̄s sicut
h̄s sicut h̄s sicut h̄s sicut
h̄s sicut h̄s sicut h̄s sicut
Quā^o ita p̄ponat. **S**ubdit
tricliniū cordis. **A**rchitriclini^o
corul^o i cordis cultoz q̄ corul^o
dicit q̄ spiritus. **R**ationis. **Q**uā
h̄s sicut in oia triplex n̄ in po
tētia imo multiplex triplex in var
bus et efficacia. **T**riclinium fuit
maria quam ecclesia h̄s sicut **S**al
uatore matre pietatis et cogitōne
de nobis tricliniū. **V**erbi cum in
canon. speciale manū h̄s sicut
res h̄s sicut **P**rimū sicut a o
mitem alioz ad carnem. **E**t qua
verbo rō h̄s sicut i. triplex in na
tura. vt in gloria. **T**ricliniū tri
plex. **I**tem in celestiter ar
ctia. **T**riplex h̄s sicut ad h̄s sicut
choicus. **S**uper illum h̄s sicut
ficere **M**atruz h̄s sicut h̄s sicut
latissime. **P**er doctozes p̄ntia
Hoc primū nojabim^o q̄ in omni
creatura rationali. et iusta p̄ntia
im in h̄s sicut triplex h̄s sicut
hierarchia. regitur scdm triplex

Super Magnificat

et priscas doctorum sententias sicut et ipsi secum conveniunt. Deinde fastidium tollit dum eadem sententia varie describitur. Unde fundat color rhetoricus. expolitio nominatus. Denique nemo cogit insistere huic speculationi. praesertim cum neglectu aliorum. imo si non fallor. poterit ad omnium futurum faciliores intellectus. praecipue si ratio primi cenaculi. quae mens refroet velut in aureo salomonis reclinatorio fuerit plene nota. Caveatque sibi maledictum illud sibi dici. dispertit superbos mente cordis sui.

Quibus ita subordinat. subiungam? trichlinium cordis. Architrachlinum? et corculum? .i. cordis cultor? et cordat? dici pro spiritus. .s. rationalis. quibus sit unum in essentia triplex tamen in potentia. imo multiplex triplex in virtutibus et efficacia. **T**richlinium fuit maria quam ecclesia sic salutat. Salve mater pietatis. et totius trinitatis nobile trichlinium. verbi cum incarnati. speciale maiestati preparas hospicium. **P**rimum spectat ad mentem. alterum ad carnem. ex qua verbum caro factum est. triplex in natura. unum in persona. **T**richlinium triplicatum. reperitur in celesti hierarchia. **T**riplex insuper actus hierarchicus. **P**urgare. illuminare et perficere. **M**ateriae hanc supponimus latissime. per doctores prosecutam. **H**oc primum notetur quod in omni creatura rationali. et iuxta praesertim in homine triplex haec triplicata hierarchia. reperitur secundum triplicem

CCCCIIII.

vim. memoratiivam. .s. et preceptivam et affectivam. primo in mente. secundo in ratione. **T**ertio in anima tripliciter in quolibet singillatim. **H**ic est amplissima speculatio. ex hierarchia Dionysii tracta decimo. c. **T**richlinium multiplex triplex conformis ad celestem reperitur in ecclesiastica hierarchia. sic similiter et in seculari iuxta triplicem in quolibet statuum coordinationem consideret speculator. **T**richlinium habet magnam mundum sub deo. **Q**uia quodam sunt entia pure spiritualia. quodam pure corporalia. quodam ex corpore spiritu odit. **D**eclaratio supponitur. **T**richlinium habet minor mundus in habitaculo cordis. .s. put superius figuratur. **H**ec pars magis proposito congruit. **H**ic cuius elucidationem et dilatationem. non est necesse simplices inducere subtiliter. sufficiat eis pro devotione capescenda quasi sunt creature rationales. ad beatitudinis impassibilitatem ordinate. quibus necesse est intendere quibusque regimini corporis moralis. quibusque eruditione rationis. sepe et primo. divine dilectionis. pro impletione suorum preceptorum. **I**ntentio prima discernit naturam. secunda industriam. tertia puram gratiam. **T**richlinium minoris mundi. perfecta distinctione agnoscere spectat ad philosophiam theologiae professores. si voluerint naturam proprietatemque contemplationis agnoscere et illud implere grecum oraculum. notosolitos id est noscite ipsum. **S**i preterea voluerint

Tractatus.

sapienter discernere quemadmodum
theologia actiua spectat ad infi-
mum. speculatiua ad medium. mysti-
ca ad supremum cordis nostri. In in-
fimo sunt adulescentule. In medio
cōcubine et regine. In tertio est vni-
ca perfecta cum dilecto. ¶ Triclinium
cordis includit in precepto dilecti-
onis. Diliges dominum deum tuum ex to-
ta mente tua. Ecce supremum. ex to-
to intellectu. ut ponit in luca et hec
est ratio. Ecce secundum. Ex tota anima
tua. ecce tertium. Ex toto corde. ec-
ce simul totum. ¶ Hic tamen attende quod
omnia vocabula. rationali creature
ut rationalis est attributa sepe per
mixtum accipiuntur. vnum per alterum
singulum ipsorum per singulis quod multi-
plicitas utendi. causat frequenter
confusionem in doctrinali disciplina
vel in studiosa meditatione. nisi per-
petas nomen. quomodo sunt apud do-
ctores annotetur. Triclinium eleganter
exposuit et distinguit venerabilis
Richardus et ante eum hugo. fundan-
tes se in Augustinus precipue. Boetius qui
quod in suo de consolacione quatuor quanto
et per istos dominus bonauentura. tam
in cura sedis sancti. quod in suo bre-
uiloquio sub opendio. Denique mi-
rabilius in suo itinerario mentis in
deum. Sed et auctor de spiritu et anima. qui
se iudice fuit tantummodo compilator et
collector ex alijs. multa notauit di-
gna. Omnes postremo. qui de anima ra-
tionali et viribus eius philosophice
aut theologice tractauerunt. illu-
strant triclinium nostrum noticiam. Ita tamen quod

vij

theologica traditio preferat. Dicitur
hoc propter Auicennam et auer-
roem et platonicos et alios quorum
recitator fuit Albertus in suo de anima.
et de intellectu et intelligibili
discrepantes in multis a fidei pie-
tate. Seruet illud apostoli. Omnia tenta-
te quod bonum est tenete. ¶ Triclinium
cordis ueniens assignatum est per
triplex habitaculum seu cenaculum
sub appropriatione. nomen istorum. mens
ratio. anima. quibus preponit velut archi-
triclinus ipse spiritus rationalis. Spon-
sus autem potest nominari animus. uxor uero
dicitur affectus vel affectio et hec
multiplex. significantur triplex. Unde
nominari potest noster animus. nunc anima.
si ex utero animalis affectus gignit per
lem. nunc ratio si ex utero ratio af-
fectio gignit sobolem. nunc spiritu-
alis. si fetus ex multis affectioibus
precedat. spiritus sancto supueniente atque
sui roris intima asperione. men-
tem fecundante. ¶ Triclinium
cordis. quandoque reducitur ad
binarium et senarium. quandoque
ad septenarium protenditur.
famosa est apostoli distinctio. de
homine veteri et nouo. interiori
scilicet et exteriori. Dat interiori
quicquid spectat ad diuina. Dat
exteriori quicquid ad uicia. et ad
brutales spectat affectus. primum
uocat. spirituales hominem. alte-
rum animales. Ubi nominibus
aliter utitur. quod habeat distinctio
nostri triclinij. sed sententia facillime sonat
sicut ista que septenario dilatare.

Super Magnificat
Triclinium cordis habet et per
tam uoluntatis spiritus sanctus
maritati quod non sicut in uerbo
ara ratio propria anima motus
carne infirma. quod predicatur in
clauso. Hugo in metaphisica in
philosophia. leuans ratio et mens
sua significatio. significantur de
spiritu Richardus libro primo tripliciter.
et per spiritum Jacob. Anima cum anima
liberata anima et gloria. et per
liberata ratio et uia. Tertium quod
sunt uoluntatis cum diuina sapie-
tia. de qua salomon uerbum. Mulier
fortem quod inuenerit. Hoc uerbum
sapientia in parte dilectionis.
Hec non est uerbum infirma. sed mysti-
co spiramine. ningo occipit et pau-
re dei filia. quod spiritus rationalis per
Jacob figurans non sufficit ad
hoc parati in utero mentis. sicut
et maria. Hugo. fecundabat a Jo-
seph spiritu suo quod non uisus. quod ob-
tinet uerbum. diuina sapientia. quod fe-
cundat spiritus. Ista ratio. quod diuina
eius est responsum et filia. in hoc
per spiritum. Quod de mente. quod in pro-
ra cordis. nunc principium est
per uerbum. Ista ratio. cum mystico
per actum. Ista ratio. uelut in uerbo
ad quam inuenerit. Ista ratio. salomonem
sapientia. et apud boetium obia-
quibus obedientis. Ista ratio. et deus
in ascendebant in excelsis. Ista
et heli. Ista ratio. daniel. per spiritum
uoluntatis. Ista ratio. quod per
eius. uenit per ordine ad uerbum
Ista ratio. per spiritum in motu. Ista ratio.

Super Magnificat

Tricliniū cordis habuit de^o. et p^rim^o noster **J**esus xp̄s sc̄dm humanitatē q̄dem fuit in eo mēs beata. ratio p̄mpta. aia mesta cum carne infirma. Significauit h̄ tricliniū **H**ugo sub metaphora. triplici. oculi. s. carnis rōis et mētis seu otēplatiōis. Significauit hoc ip̄m **R**ichard^o sub typo triplici. diu q̄ ip̄i^o **J**acob. Unū cū ancillis fuit. bala et zelpha **A**lter^o cū liberis. rachel et lya. **T**ertiū qd̄ satis dat intelligi cū diuina sapiētia. de q̄ salomon cecinit **M**ulierē fortem q̄s inuener^o. **H**ec utiq̄ ē sapientia. m̄ pulcre dilectionis. **H**ec nō ex virili semine. sed mystico spiramine. virgo concipit et parit dei filiū. qm̄ sp̄s rationalis p̄ **J**acob figuratus. non sufficit ad hūc partū. in utero mentis. sicut nec maria **M**go. secūdaba^t a **J**oseph spōso suo q̄ non dñat. s̄ obsequi debz. dñe sponse sue. quā secūdat sp̄s **J**esu xp̄i. q̄ dñs simul et p̄r est et sponsus et fili^o in hoc partu **P**orro de mente. q̄ supra cordis tenet p̄ncipaliter. est p̄ter verba l̄re simul cū mysterio p̄tractandū **H**ec est velut in arce ad quā inuitat apud salomonem sapientia. et apud boetiu^m p̄bia. quibus obediētes sc̄i. et electi viri ascēdebant in excelsa. helyas. helizeus. daniel. petrus. sara. iudith. **H**ester quoq̄ rogatura assuerū. venit p̄ ordinē ad tertiu^m ostiū. **X**p̄s demū in monte trāsi-

ceyq̄.

guratus ē **J**esus in cenaclo grādi strato. montis syon cibauit ap̄ostolos corpore suo. quibus et prebuit se videndū post resurrectionem. et sp̄s sancti. celitus missi virtute. roborauit. docuit. et succendit. colligēs illic et vniens humiles mente. cordis sui

Sequuntur de mente.

veritates x̄ij.

Continuetur ergo de mente expositionis collectio. reperendo primitus. q̄ mens ab eminentia nominatur. et in supremo cordis triclinio collocatur. quia propriū habet officium spiritalibus intēdere non qualibuscunq̄. qz ratio cōiter. circa sui cognitionem. et spiritaliū occupat. sed mens vacat soli deo. **H**oc iam p̄missimus in hoc quid nois conuenimus a deo q̄ si vacet mens sibi. iam nō sortitur nomen mentis. pro q̄nto vacat alteri q̄ deo. **I**psam vero constat non esse deum. **C**onuenissent in hoc quid nominis etiam p̄bi summi. licet a modo ponendi discrepassent. **M**ens sicut a solo deo creatur in natura et in essentia sic a solo deo formatur et illuminatur tanq̄ imago. et similitudo sua. **H**ec iam consideratio. discrepat a traditionibus philosophoz qui posuerūt mentem rationalem secundū mentem proxime formari ab intelligentia vltima cum ceteris erroribus

Super Magnificat

Ad cuius cognitionem non sunt necesse inquisitiones physice. vel metaphysicales. nec mathematice sed sufficit gratia cum spe et fide per dilectionem operante. **Qu**oadmodum sub opendio. diuini enunciat Augustinus. quod fide spe et charitate colitur deus. **U**nde deducit contra platonicos plotinum. porphiriū. hermetē. apuleum et filios longo processu. in suo de ciuitate dei. in de dea religione quod solus christus dederat modum generalem redeundi. mentes in deum. purgādo. illūinando et perficiendo neque oportebat theletas aut targas magicorum. vel ydolatrarum induci. sed respici. Sufficiebat de nisi illud impleri. quod hortatur ecclesia sursum corda. **M**ens puulorum baptizatorum. et generaliter omnium christianorum quantumcumque simplicium si sint in gratia. censenda est soli deo. tanquam sponso deo et soli suauiter inherere. per influxum formales gratie gratum facient. **R**atio quod acceptatur quis non semper exeat gratia in actu secundum exemplum in qualitatibus materialibus albedine nigredine et calore. quod forma comunicat actum suum primum. quod diu manet in subiecto. **S**ic enim homo dicitur rationalis et viuens a mente sua. etiam dum homo dormit. dum actu nihil intelligit. **S**unt autem influxus forles ipsi gratie tres principaliter. quos appellat hierarchicos dionysii purgare. illūinare. perficere a proprie ad vigorem virtutis in mente. ad fulgorem

¶ cxxxix

veritatis. et ad ardorem vel amorem charitatis. quos omnes influxus. ipsa complectitur quietudo fructuosis. quod est par exuperans omnem sensum et in quo effectus principalis stat theologie mystice quod ideo dicitur amens. id est sine mente. et irrationalis. id est sine ratione et stulta. id est sine consuetu ordine cognoscendi. put infra nobis. **M**ens puulorum baptizatorum. de quibus minus videtur. quod non dum habent versus liberi arbitrii. censenda est naturaliter et supernaturaliter libere deo frui. quod quis non libertate. ut est arbitrans siue deliberans propterea nondum dicuntur actu mereri vel agere virtuose. sed complacenter et pulchre cum decore virtutis. copulatur ipsi deo sponso suo. **R**atio est quod imago sue mentis. ad sui reformata est honorem principis secundum memoriam intelligentiam et voluntatem. **M**ens omnibus hominibus. est equalis libertatis. quod ad essentiam et actum primum sed non quod ad actum secundum propter impedimenta vel adiutoria. modo istis. modo illis aduenientia. **C**aderet hic sermo de triplici libertate. scilicet a coactione. a peccato. et a seruitute. **U**nde est preterea. quod libertas arbitrii non potest cogi. nec ab hominibus. nec a deo nec a corpore. proprio. cuius experiamur ipsam libertatem totaliter frequentius impediri. quo ad actum suum. **S**ed aliud est cogi. aliud impediri vel deturbari. prout sancti docent. **M**ens primo modo prius descripto nondum eminet in cordis eclino super

Super Magnificat

quin actu semp meminisset. Intelle-
xisset. et dilexisset deū. Et hoc pri-
uilegiū trahere volunt ad btām
virginē. imo ad Jobem baptistā
etiā ex vtero. sicut nō est dubium
qn̄ xps viator. sp̄ dicere poterat.
Ego dormio et cor meū vigilat.
Quippe beat⁹ erat. scdm̄ mentem
Nō sic Jobes et maria Stem⁹ B
et in alijs. cū traditiōe cōi. q̄ in i-
stis etiā. qñq̄ mens cessabat ab
actib⁹ suis. et causis naturalibus
et orstat sine peccō. ¶ Dispositio men-
tis p̄ statu natuē lapsē. de qua p̄n-
cipalr erit sermo. nunq̄ intelligit̄
fieri. quo ad actū suū primū. hoc
iā tactū est. qz sicut aīa rational̄
est p̄petua. p̄ q̄z creata est. siue sit
in corpe siue extra corpe. ¶ Lux est
q̄dam in se nata lucidū redde in
actu. Scdo subiectū dispositū. vt
corpe vel se ipm̄ si nō aliq̄s inter-
nenerit ober. ¶ Nō et naturalia. in
demonib⁹ p̄m dionysiu splēdida
remāserūt. ¶ Vocat̄ aut̄ act⁹ scdo
ipsa opatio elicita et immanens.
vel impata et transiens. ¶ Dispo-
sio mentis q̄ ad actū scdm̄ p̄ue-
nit qñq̄ negatiue. qñq̄ priuatiue
Negatiue siquidē. dum nō sinitur
exire in actū sine culpa sua. Priua-
tiue vero cū culpa sua. Exēplum
primū in dormientib⁹. infātib⁹ et
fatuis naturalr. Exēplū scdo in e-
brijs et philocaptis et alijs q̄s ex-
cecat sua malicia. ¶ Dispositio men-
tis habet virtuose. dū spūs p̄pter
actus virtutū. in actiua. pro tunc

CEREVO

impedit cogitare de deo solo et
manē in arce sua. Tertū est at̄ q̄
oēs vtutes orsonāt q̄ ad habit⁹
suos. nec se impediūt. Actus vō
sepe mutuo se nō opatiūt. Quis
nesciat q̄ act⁹ vite actiue. suspen-
dūt act⁹ vite orēplatiue et econ-
tra. Non em̄ simul est vacare acti-
onib⁹ extrinsec. et intrinsec. specu-
latiōib⁹. ¶ Si aut̄ q̄rat̄ vix sep̄
oporteat agē id qd̄ meli⁹ ē in se
Clara ē r̄sio q̄ nō. alioqn̄ q̄libz
obligaret ad opa superogatiōis
Nam virt⁹ et ars t̄minos suos
hnt et certos. ¶ Sufficit igit̄ pro
regula ad salutē. q̄ fiant act⁹ qui
tūc iacent sub p̄cepto opantis.
q̄ntūcūq̄ q̄s videat̄ idone⁹ ad
alia et p̄dit̄ talēto mltiplici ad su-
pererogandū q̄ regla tollit ser-
pulos sup̄ distributiōe talenti ac-
cepti. q̄s frequēter inducit feruor
indiscrēt⁹ et zelus nō scdm̄ sciam
p̄ueniēs ex radice sup̄bie vel va-
nitati. vel certe a demonio meriti-
ano. cui⁹ oculi sūt. sicut palpebre
diluculi. et qui p̄ arrogātiā fer-
uescē facit sicut ollā p̄fundū ma-
ris. cui cor stultoꝝ opatur. et po-
nit q̄i vnguēta bulliuerit. B est cū
de vitijs vtutes effingit. ¶ Dis-
positio mentis q̄ ad habituz grē
gratū faciētis. nunq̄ p̄uenit abs-
q̄ peccō mortali. sed act⁹ eiusdem
grē p̄t sine culpa mortali vel ve-
niali frequēter interrūpi. hoc ps
sequitur ex p̄cedēti. ¶ Nō p̄ faciliō-

regula ad salutē

Super Magnificat

positores sui q̄ appellat theolo-
giam mysticā experimentatm̄ vl̄
gustatm̄ amozes de q̄ d̄t vn̄ inf̄
ceteros q̄ amoz hm̄oi cābatur
sine cognitione p̄ua vel comite.
Qd an vez sit. et quō p̄t accipi
tactū ē alibi sub r̄h. cōsideratiōib̄
et hic sup̄ addent aliq̄. **C**ertissimū
quidē ē. q̄ amoz ois cōgnitio-
nem p̄supponit. vn̄am aut alterā
shabem̄ ecce tria p̄ncipalr̄ in de-
scriptiōe deuotiōis. Primo. q̄ est
elevation mēt̄. in deū. sc̄do. q̄ hec
elevation sit p̄ piū et hūilem affe-
ctū. tertio. q̄ hm̄oi affect̄. debz es-
se. fide. spe. et charitate subnixus
seu format̄. **P**nt̄ hic explicari
q̄tuor cē deuotionis finalis. ma-
terialis. efficiens et fōzlis. p̄posset
insup̄ ap̄iri. quid intelligim̄ p̄ ele-
uatiōez mentis. in deū. qz nō fit h̄
sermo de elevatione locali cū de-
sit vbiqz et sēp. intimior menti q̄z
mens sibi ipsi. **S**ed intelligim̄ de
elevatione sp̄uali. nō sc̄dm̄ esse mē-
tis. sed fm̄ bene esse habituale et
actuale p̄ affectū. s. piū. et hūilem
qui q̄nqz stat in habitu solo. q̄nqz
p̄cedit ad actū. quēadmoduz sū-
dem spem. et charitatē. **N**ūc pro
habitib̄. nūc p̄ actib̄ accipimus
Accipiētes aut̄ p̄ actib̄. cōue-
niēter in primis coartam̄ sermo-
nez ad tria hec vocabula. affect̄
pius et hūilis. Ita vt abbrevian-
do dicere possem̄ q̄ deuotio est
affect̄ pius et hūilis. **Q**uisqz er-
go plene cognouerit. quid est af-

CXXVI

fectus pī et hūilis. sciet vtiqz q̄o
est deuotio. **E**t qm̄ finis legis est
dilectio fm̄ ap̄m. cōformiter ad
xp̄m testificatē in duob̄ māda-
tis dilectiōis. tota lex. pendet et
p̄phete fuit opinio celebr̄. q̄ the-
ologia xp̄ianoz. magl̄ est affecti-
ua. p̄rie q̄z speculatiua vel practi-
ca. **N**on em̄ data est lex xp̄iana vt
hic intelligam̄ deū. sed vt capti-
uem̄ oēm intellectū. in obsequiū
xp̄i. **V**aleat hec cōsideratio p̄ sim-
plicib̄ xp̄ianis. et militat aduer-
sus sup̄bos mente cordis sui. qui
nihil credere volūt nisi p̄ī inrel-
ligāt. q̄les erāt p̄bi. q̄s damnant
p̄sentes articuli de errore. quasi
per oia specialr̄ dū dicebāt. q̄ ni-
hil scit qui p̄ble nō studuit. **O** in-
sup̄ nō est alia. felicitas hoim̄ q̄z
studere p̄ble. et q̄ nō est curandū
de fide. **P**rocedit rursus hec cō-
sideratio. cōtra sup̄bos. solo noie
et vanitate theologos. qui studēt
solū vt sciāt. vel sciant̄. nihil vero
traficiant ad effectū. nihil ad mo-
res et virtutes. **E**t cū dixerit eti-
am gentilis p̄hus. **I**nquirim̄ q̄o
sit virtus nō vt sciam̄. sed vt bo-
ni efficiamur. **C**ognouim̄ p̄ch-
dolor aliqz quib̄ ois doctrina
miscens cū speculatiua. pietatez
fidei ad eff̄m̄ reddebat̄ grauis
molesta. nauseās et onerosa. **I**ta
vt doctōes deuotos deriderēt vt
deoras et vetulas. quales sūt a-
pud t̄les. **R**egl. bernardus. imo

Super Magnificat

deniq; mod' alter cognitionis. q; p experientiam q; disciplinalis vel scholastic' vel doctrinalis appellat. per voces et scripta. qm' alie nō possum'. ocept' pmos per experientiaz habitos exponē. **C**ōsur rexit etiā distinctio vet'. de ocept' p'ime intentiōis. et sc'de vel tertie. et de modis significādi. et de suppositiōe naturali. **T**ota postremo ps. p'bie q; rationalis d; p'pterea n'ariū sūpsit exordium. **S**uffecerit ad p'ns omemora tio distinctiōis vt ostēdam' p'mo q; vniō mentis de q; nūc loq'mur consistit in experientia p'pterea trās fundi nō p't in alios p' doctrinaz sicut nec v'isio. nec aliq; sensatio ex terior aliter in alios trāsūditur. nec amor nec odiū. nec leticia nec q; dolor. neq; generat aliq; expi mentalis cognitio. **N**ihilomin' doctrinalis traditio nō ē frustra. **P**rimo p'pter inductiōem vt fiat amplificatio. potētiāz p'ceptiua rū. cū obiectis expimentalr p'cipi endis. **D**eīn notificatio fiat ipe/ vimentoz q;ten' auferant'. **I**hec em' duo sufficiūt ad experientiam. **I**ta tñ si obiecta moueāt natura/ liter. **A**ltoq; tertiu' remoueret. s. actualis et libera motio obiectal' qualē h; extra se deus. q;lem h; libertas arbitrii sup' act' suos. **N**ull' idcirco putet vel expectet q; ab hoie de p' se sibi tradi pos sit cognitio: sup' vniōe mentis cū o eo. **M**erito quidē. q; nec de q;cu

cxviii

q; experientia p't hec fieri circa crea turas. **N**emo p'terea speret expe/ rimentū. nisi sublatū fuerit impe/ dimentū. **E**st igit' cōe studium. oim q; de theologia mystica. que consistit in vniōe locuti sunt inducē ad tria q; requirūtur et sufficiunt videlz desiderium diuini obiecti. **R**emotio impedimenti. **I**mploza tio diuini beneplaciti. **P**rimū fit insinuādo pulcritudinē et valorē. **S**c'dm fit aperiēdo defectū n'ri et lāguorez. **T**ertiu' fit per orōnis vehementiā et ardore. **I**hec autē tria opletit' ipa deuotio. q; est e/ leuatio mentis in deū. sicut in ob iectū p'riū et h' per piū et hūilez affectū. in quo sp' est deo benepla cituz. **O**ccurrer' forsā aliq; et dicet. **Q**uid ad te de doctrina my stice sapiētie q; non es particeps hui' experientie? **R**ādeo **C**redidi p'pter qd locut' sum. **C**redidi ser monib' expertoz. p'pter qd ofor mit' ad eos locut' sū. q;ten' indu/ car. q; inducā. quātū dñs adiuue rit. ad desideriu' tāti obiecti cum isto q; dicebat. **V**nā petij a dño hāc requirā. **V**nā videlz p'ciosā margaritā euangelicā q; habita dicam'. sufficit. q; non habita sal/ tem desiderare o cupiscam'. **E**ni/ tamur deniq; p' remotiōe cuiusli/ bet impedimenti. cū imploratiōe diuini bñplaciti. **S**anabit ita forte oculū mentis. q; ei se pñtabit expi endū. gustandū q; vidēdū. q; sua/ uis ipse ē. q; magna multitudo.

Tractatus

dulcedinis sue. quā abscondit timentibus se. **S**uperest ostēdē. q̄ doctrinal traditio theologie mystice se extēdit ad theologiaz scholasticam. nec ab ea diuersa ē v̄ seclusa. imo nec a d̄a phiasiet aut b̄ omode. si verba b̄ti dionysij a paulo. imo a sp̄scō docti. docuerim⁹ adinuicē. per scholasticaz theologia. cui⁹ ignorantiā habētes quibus experientiaz inēscēaz sētiāt b̄tē vniōis. tñ hanc doctrinā clucidare neq̄būt. **E**xēplum ē manifestū in doctrinis phylosophicis. **N**ōne poterit astrolog⁹ q̄ nūq̄ expert⁹ est eclipsim sol⁹ et lune tradē doctrinā hui⁹ rei q̄lē rustic⁹ q̄ expert⁹ ipsas ad oculū tradē neq̄bit? **P**osterit rustic⁹ utiq̄ dicē socio p̄nti **A**peri oculos et vide. poterit extēdē digitū ad eclipsim. sed nīl ampli⁹. **A**strolog⁹ d̄o. licet ita monstrare nō poterit p̄ntiā. docebit tñ absentes q̄lī aperiendi sunt oculi qualia sūt impedimēta q̄ remoueri oporteat. imo si catholic⁹ sit diuinum bene placitū iungē nō omitteret q̄ facit eclipses si vult et qñ vult **S**ic in p̄posito. nisi q̄ astrologus h̄z demonstratōez. theolog⁹ vero solaz eruditōez in fidei auctoritate firmatā. **M**ulti multa locuti sunt et nos multoties iam inter multos. de et sup̄ d̄bis dionysij dum tractat de mystica theologia et diuina sapiētia xp̄ianoz. **D**ixerunt aliqui q̄ cōsistit hec theologia. in

vn

abnegatiōe oīm a deo. **A**lii q̄ in affectū et dilectōe. nōnulli q̄ in telligētie puritate. **A**lii q̄ in mentis ad deū collectiōe vel vniōe. **A**lii q̄ in deuotiōe seu mētis eleuatiōe. **A**lii q̄ in raptu vel extasi vel mētis alienatiōe q̄s sex positiōes absq̄ ostēdē p̄tractem⁹ iubertis p̄pōnib⁹. oñsuri p̄formiter ad d̄ba cātici marie. q̄d existit in exp̄imentali et gratuita vniōe seu collectiōe et exultatione hūilū mente cordis sui cū deo. dū disp̄sit sup̄bos. dū deposuit potentes de sede. dū ciuitētes impleuit bonis dū suscepit isrl̄ puerum suū re cordat⁹ mie sue. **A**dicam⁹ igitur abbreviato sermone. q̄ sapientia xp̄ianoꝝ de q̄ tractauit diuinus dion. est vniō mētis seu collectiō tanq̄ p̄ genē. **I**git̄ exp̄imenta. lis et gratuita. cū p̄fe lūinuz deo tanq̄ p̄ formali differētia et p̄ fine vel obiecto. **M**ens ponit̄ q̄si p̄ materia vel subiecto. **H**abem⁹ ecce gen⁹ descriptiōis. i. vniōnez simul cū obiecto suo deo. et mētē p̄ subiecto. **N**ec oportet insistere scrupulos⁹. qz null⁹ ambigit **S**ed in b̄ est difficultas. q̄ et q̄lis sit ista vniō. et quēadmodū opetur et cur p̄ d̄a additū. exp̄imental et gratuita. **P**orro qñ gratuita sit hec vniō. q̄s negaret. ad quaz nec natura sufficit nec industria? **S**ed neq̄ satis ē vniō gratuita si nō percipiā quēadmodū deus habitualr. vnif p̄ grām et d̄rutes

Super Mandat
in quibus baptizatus in nomine
no mystice sapientie. **E**xpert
igit̄ difficultas rem mouit
et op̄io se mētis exp̄imentali
sum⁹ aut nūc q̄ exp̄imentali
no mētis cū deo. i. implet⁹ y
d̄bis p̄cepto dei gr̄ie lū. q̄
faciōis dono qualis si inq̄it. n
p̄cipit in gl̄a. per grām d̄līmā
tā. **E**t igit̄ hec vniō exp̄imenta
lis p̄cipit q̄om gl̄a p̄cipit
et a r̄a t̄bōre. t̄re. cū cō
tā i d̄lōis et auriō. sup̄bo
mentē cordis sui. **A**dicam⁹
hec reparata. seu exp̄imenta
logie mystice volūptas. **E**t
q̄ exp̄imentalis de p̄pōnib⁹
tūz aut p̄pōnib⁹ q̄ cogit
tio q̄ generalis ē t̄m̄i. ad op̄
rim mētis. **R**ationalis. cōp̄
libellum. i. i. cōp̄. vel ad rim. exp̄
p̄ntiā et affectū. q̄nis. n̄
vniō. p̄cipit q̄m vniō. exp̄
t̄m̄ia. cōp̄. **A**dicam⁹ vniō
ob̄tūa. t̄m̄i. p̄cipit in cogitū
q̄ d̄lōis. cōp̄. **E**t h̄c p̄
t̄m̄ia. **N**ec theologiam
lō d̄lōis. d̄lōis. in h̄c p̄
sed a mystica. i. cōp̄. q̄
re vniō. p̄cipit in p̄ntiā.
De exp̄imentali vniō
ne veritatis.
Exp̄imentali de p̄pōnib⁹
alioz. **I**mediata. nō h̄c b̄ in p̄
de lege cōl. sed exp̄ientia. p̄cipit
in gl̄a d̄līmā. **E**t h̄c
cōl. nec oportet p̄cipit. imo
t̄m̄i. imo h̄c concessa est p̄pōnib⁹

Super Magnificat

In pulvis baptisat. q̄s tñ nō dicit
m^o mystice sapientes. **S**uperest
igit̄ difficultas velut vnica q̄o sit
et quō sit vnitiōis experientia. Pos-
sum^o aut̄ dicē. q̄ experimentalis v-
nio mentis cū deo. ē simplex ⁊ a-
ctualis p̄ceptio dei gr̄e sue. gratū
faciētis dono qualis h̄ incipit. ⁊
p̄ficir̄ in gl̄ia. per gr̄am cōsumā-
tā. Est igitur hec vnio experimenta-
lis p̄gustatio q̄dam gl̄ie pignus
et arra felicitat. eterne. cui cōtra-
ria ē disp̄sio et auersio sup̄boruz
mente cordis sui. **R**elinquit̄ tādē
hec depurata. seu expolita. theo-
logie mystice descriptio. **D**icēdo
q̄ ē experimentalis dei p̄ceptio. Po-
tius aut̄ ponit̄ p̄ceptio q̄ cogni-
tio q̄ generalis ē termin^o ad oēz
vim mentis. s. rationalem. cōcupi-
scibilem. irascibilem. vel ad vim ap-
p̄hensiuā et affectiuā. q̄uis nihil
vere videat̄ p̄cipi. q̄n vis appre-
hensiuā. concurrat. **A**liquin vis
affectiuā fieri posset in cognitiuā
q̄o aliq̄ nedū p̄cedunt. sed hoc p̄-
bare ostendūt. **N**ec theologiam
scholasticā suscipiūt in hac parte
sed a mystica secernūt super qua
re videri poterit in p̄cessu.

De experimētali vnio- ne veritates.

Experimētali dei p̄ceptio. faci-
alis ⁊ imediata. nō hētur h̄ in via
de lege cōl. sed expectat̄ p̄ p̄mō
in gl̄ia cōsumata. **C**ōcedit̄ hec ab
oib^o. nec oportz p̄batiōib^o imo-
rari. imo sic concessa est propo-
siti

crede.

tio vt in errore aliq̄ p̄lapi sint.
dicētēs q̄ nec in patria deus im-
mediate v̄tōbit̄ sed in theopha-
nijs q̄busdam otēperatib^o inac-
cessibile lumē dei. imbecilli menti.

Quo sup̄ errore destruendo. do-
ctores nedū copiosissima dispu-
tatiōe. sed sētēntiali dēterminatione
p̄cesserūt iuxta notata dñi bona
uenture. sc̄do s̄ntiaz. dis. xxij.

Experimentalis dei p̄ceptio nō vi-
det̄ esse fōlīter ipsa vnio. **A**dmit-
tit̄ aut̄ hec p̄dicatio. q̄i per cām
vel dēditātiā sed nō multū inf-
est ad rē nrām. **T**āta q̄ppe ē oñe-
rio oim viriū mētis. vel habitū
virtuosoz cū habitu gr̄e. et actū
p̄ncipali ei^o q̄ apparet q̄dā cir-
cūincessio. velut in benedicta tri-
nitate. suo modo. **E**st em̄ gr̄a gra-
tūfaciēs. vna in trinitate habitu-
um theologicoz et trina in vni-
tate sua seu radice. sicut mēs vna
est in essentia. et trina in potētis

Atz vero potētie sint realit̄
ab inuicē distindē. vel tātūmodo
relative seu oparatue. **E**t si gra-
tia prius informat essentiam mē-
tis q̄ potētiā. parū interest.
pro deuotis scrupulosius inquir-
rere. **E**xperimentalis dei per-
ceptio videtur fieri. dum influ-
rus formalis et habitualis gra-
tie gratum facientis in actus su-
os immediate se protendit. **E**x-
emplum de formis alijs. dum ex
actu primo qui ē informare. pro-
cedunt ad actus secundos sicut
vita ad viuere. lux ad lucere.

Tractatus

intellectus ad intelligere. sensus ad sentire. **S**unt autem effectus plures gratie. **T**res hierarchici. Purgare illuminare. perficere quos aliquid multiplicat. secundum mentis vigorem. fulgorem et amorem. dicentes quod virtutem memorie. purgat. eleuat. et stabilizat. fulgorem intelligentie illuminat informat et assilat. Amorem affective perficit. viuificat et vnit. et mentem acceptam deo reddit. **E**xperimentalis dei perceptio. fit secundum fructum spiritus. quorum maximus et primus est charitas. id est. cara vnitas. vnde potestunt alij. gaudium. pax. patientia. longanimitas. bonitas. mansuetudo et fides. modestia. continentia. castitas. **N**on charitas. potest esse virtus theologica. dicitur habitus sed potest esse fructus dicitur actuale charitatis. experimentum. vel sentimentum. quous nesciat homo certitudinaliter vnde veniat aut quod vadat. sicut infra notabitur. **E**xperimentalis dei perceptio. vel noticia si pura esse debeat. et vehemens. reuertitur in sensibus anime proportionat. sensibus carnis. quod purgant. illuminantur et perficiantur per operationes gratie gratum facientis. quos nunc elicit immediate. nunc imperat mediate per habitum virtutum. donorum et beatitudinum. **S**ic experimur. quod homo non percipit se viuere nisi dum anima procedit ad actum secundum opera vite. que cessant vti quod possit. impedimentis in sensibus. per ebrietates. per somnum. per infirmitates aut egritudines. **E**xperimentalis dei perceptio si de-

vij

beat esse perfecta. et talis que dicitur me real sapientia diuina vel mystica. eminat in caliginem quam inhabitat deus vere abscondit et qui ponit tenebras latibulum suum quod vti fiat experimenter nunc est mentem ab omni cognitione actu. vel affectiuo circa creaturam omnem etiam circa se ipsam tunc vacare. et in silentio summo esse mori quod denique toti creature vti soli deo viuat creatrici essentie. **I**dem est nunc punctum difficultatis. et mysterium absconditum. quod nemo nouit per experientiam nisi que accipit. **P**otest tamen nosse per doctrinam in auctoritate fundatam cum manu ductioibus et exemplis. **A**lioquin vane penitent. studiumque beatitudinis. cum ceteris. videre libros super hac re. **E**xperimentalis dei cognitio eminat in caliginem. huius perit aliam caliginem. **C**aligo que deserit est omnis creatura. que de se non nisi caligo est. per uatio. scilicet. **A**lioquin non dicitur. **J**ohannes de creatura. quod lux in tenebris lucet. et tenebre eam non comprehendunt. **I**tem autem ista desertio secundum tria. que notat dicitur. in vobis premissis. **P**rimo deserit operatio sensitiva. quia non oportet vti vegetatiua deserat. **S**ecundo operatio intellectiua. secundum omnem ens. et non ens et bene plane accipiendum est de ente vel non ente creato vel creabili. non de ente primo et puro. **T**ertio deseritur mens ipsa. non vti quod quod maneat essentialiter in se. **A**lioquin esset et non esset. nisi velimus insanire cum almarico. et filibus hereticis. dicentibus

Super...
mentem...
sua esse in...
in illis...
tunc in...
les...
potest...
nouit...
nisi...
le...
ita...
nouit...
dicitur...
re...
gno...
Experimentalis...
sua...
gant...
re...
dicitur...
caliginem...
le...
le...
no...
vnde...
tis...
re...
cognitio...
ex...
portio...
cellentam...
placet...
celligibile...
magis...
pre...
na...
sub...

Super magnificat

mētē orēplatiui. vel beati pōē
suū esse in p̄p̄o genere. et redire
in illud esse ideale. qđ habuit esse
tialr in arte diuina. Et B essz p̄r/
sus mētē ānihilari. aut nihil oio
posset ānihilare de°. Et B aliqui
volūt seō male. qz s̄t ipse creare
nihil posset. ¶ Quid ē igit mētēz
se ip̄am deserē. hoc ē ip̄am in a/
ctu primo suo essentiali manētez
nullū actū scđm circa se ipsā aut
circa qđlibz aliud ens. p̄ter deuz
exercere. et tūc intrat nouā calū/
ginē de qua sequitur exponēdū
¶ Experimentalis dei cognitio
seu noticia v̄l p̄ceptio quā iuesti/
gam°. qz nō terminat in deū cla/
re et nude visuz. s̄t in caligine
qđam supra se. deserendo primā
caliginem creaturaz. p̄ se. vel s̄
se imo et se p̄ et sub se mō dicto.
Nō est qz nec mēs hz oculū qui
nat° sit h̄ vidē deū. nec de° ob̄icit
directe et imediate se ip̄m ¶ Gran/
dis attū difficultas ē. si ois noti/
cia experimētalis sit intuitiua. su/
per q̄ noticia tractat de seō noīe
dei. Satis sit hic dicē q̄ intuitiua
cognitio dei nō negat hic in via
ex B p̄scise q̄ de° est ob̄iectū im p̄/
portionatū mētis oculo. p̄pter ex/
cellētiam visibilis. sed quia non
placet deo. Ratio qz ob̄iectū in/
telligibile. quāto est p̄fecti°. tāto
magl. idone° est ocul° mentis ca/
pere ip̄m Non em̄ leditur. armo/
nia mentis de se ab excellentia in/
telligibilis. quēadmodū destruit

cel.

armonia oculi sensualis p̄ excel/
lētiaz lud. Cōpatio igit oculi ve/
l p̄tilionis ad solē. nō ē oēm simi/
tudine ad oculū mentl. resp̄cu ma/
nifestissimoz in natura. dicēte a/
ristotele q̄ intellect° q̄nto p̄fectio
ra itelligit. tāto sit habilis ad al/
tiora. vñ p̄bat imaterialitatem
ip̄i. ¶ Experimentalis dei p̄ceptio
p̄ caliginē non fit sine clarissima
irradiatōe ac sine silentio susur/
rāte. et occulre dicēte. difficult° hoc
videt ad explicādū ¶ Credendum
tū ē d̄b̄tis dionysij. crebro sic lo/
quētis in diffinitōe sapiētiae q̄ ali/
bi. Placuit inquirē exēplū sensibi/
levisus corp̄alis ad lucē solis. fit
em̄ frequēs per dionysij q̄ augu/
stinū et aristotelē cū ceterl. opa/
ratio talis. qz nihil simili° in crea/
turis corporeis luci sp̄iali. q̄ lux
solis sic visui corpeo visio mētis.
Exēplū vñū ¶ Sint due dom° val/
de distātes. q̄z q̄libz fenestrā hē/
at aptaz. asp̄cu mutuo et directo
sit mediū p̄r° expeditū. sit ocul°
seu vidēs in vna fenestraz. cōstat
qz q̄ si nullū sit i medio lumē. pu/
ta de nocte. ocul° erit inē duas ca/
ligines. q̄z nullā attinget. qz nec
illā q̄ retro se ē in domo sue fene/
stre vel istaz q̄ in ista fenestra est
qz ad fenestraz vacuitatē nō p̄/
tingit mediū nō illustrato. S̄z il/
lustret mediū p̄ qđ acies oculi di/
rigat ad fenestrā oppositaz. iudi/
cabit vtiqz talis ocul° eē caliginē
quamuis dom° intra se copiose

tractatus

fit illustrata. Docet B experientia
cu rōe p̄spectiuoz. qz nunq̄ vide
tur lux sine coloris mixtione. q̄ nō
est nisi in corpe f̄minato. **¶** In oculo
lucis carnis pure. in medio luci. po
sit n̄h̄l vidēt. sed essz in caligine
¶ Ecce q̄ ad inspiciendū caliginez
oportz q̄ oculo fit inter duas ca
lignes retroz añ. **¶** Oportz nihilo
min⁹ si debeat anterior caligo vi
deri q̄ fiat irradiatio p̄ medium.
¶ Exēplū de voragine t̄re. q̄ nō a
gnosceret p̄ oculū sub se tenebro
so. medio inter oculū et voraginē
nullaten⁹ illustrato. **¶** Exēplū al
terz. qd̄ ab aug⁹. iā pri⁹ inductuz
est de diuisione spūs. **¶** Sit oculus
in excelsō mōte. q̄lis fertur esse o
limp⁹ sit ab imo nubes caliginos
sa. phibens aspectū oim q̄ sub eo
sūt. sit ruruz inter soles et oculū
alia caligo. impediēs aspectū so
lis directū nō aut̄ diffusōem lūis
ex obliquo. **¶** Cōstat q̄ oculo sata
gens inspicē solē. nō intuebit nisi
caliginem. q̄uis in suscipiat obli
quā irradiatiōem. **¶** Alioquin non
videret oculo istā caliginē radia
tiōe h̄mōi non existēte. **¶** Potest B
induci illud **¶** Isaie. Surge illūinā
h̄rlm. ecce tenebre operiēt fram
et caligo p̄p̄os. sup te autē oriet̄
dñs et gl̄ia ei⁹ in te videbit̄. **¶** Con
sonāt exēplis. verba **¶** Richardi de
diuisione aie et spūs. **¶** In hac in
quit diuisione aia et qd̄ animale
est in imo remanet. spūs at̄ et qd̄
spūs ale. est. qd̄ eleuat ad sūma. q̄

Richard?

vij

ab infimis diuidit. vt ad summa
subleuet. ab anima scindit vt dño
diūgat. qz qui adheret deo. vn⁹
spūs est cū illo **¶** Felix diuisione mi
rabilis separatio vbi qd̄ corpulē
tū est et seculētū deorsū. remanet
qd̄ spūsiale ē et subtile. vsqz ad cō
tēplatiōem diuine gl̄ie sublimat̄.
et in eādez imaginē transformat̄
¶ Pars inferior sponit ad sūmaz
pacē et trāquillitatē. cū ps supe
rior sublimat̄ ad gl̄iam et iocū
ditatē **¶** hec aut̄ sub eisdez verbis
ponit auctor de spiritu et anima
¶ Que aut̄ fit ista pax. q̄ gl̄ia. q̄ io
cūditas et qd̄ est qd̄ videat̄. hoc
est qd̄ inquirim⁹ **¶** Experimentalis
dei p̄ceptio. nō sit p̄ solā abnega
tiōem **¶** Rō qz pura negatio nihil
ponit **¶** In damasc. li. 2. ca. 2. in fi
ne d̄t. **¶** Sūt etiā qd̄a. affirmatiue
de deo dicta. **¶** Virtutez supercellēt.
negationis habentia. puta tene
bras dicētes. **¶** In deo. non tene
bras intelligim⁹. sed qm̄ lux nō ē
sed super lucem. et lux qm̄ non te
nebre est. hec ille. **¶** Sic igitur quic
quid affirmatiue de dō dicimus
Includit negationem aliquam. et
econuerso negatio relinquit af
firmationem. non qd̄em ad idez
et scōm idem. et pro eodem. **¶** Alio
quin essz contradictiō manifesta
sed accipiuntur affirmatio et ne
gatio respectu diuersorum. quia
negatur a deo quicquid est imp
fectōis in creatura sicut ois crea
tura est imperfecta. quantūcūqz

Super...
p̄fecta sit in hoc...
p̄supercellētā...
Prop̄terea...
us nō d̄t...
sup̄is...
p̄p̄os...
an...
negationem...
abnegationem...
ne...
ne...
ans...
in...
an...
scōm...
g...
tes...
de...
ta...
nē...
manifestā...
f̄mōem...
gibere...
h̄...
lucem...
vbi...
apo...
sc̄...
diuisione...
one...
bonum...
nū...
est...
vobis...
p̄...
v...
mental...
cogitatio...

Super magnificat

perfecta sit in suo genere. et ponit
per superexcellentiā affirmatio de deo
Propterea dicit sepe dion. qd de/
us nō est ens. s. supens. supbon^o
supdōis et silia. **Expimētal** dei
pceptio claudit in se duplicēz vi/
am cognoscendi deū. scz per ab/
negatiōem et excellentiā. nec via
abnegatiōis suffic. nisi via excellē/
tie adiūgatur nec ecōtra. **Propte**/
rea dānatus est articul^o pisen. di/
cens qd non cognoscim^o de deo h
in via nisi quid nō est **Exēplū** be/
ati dionysij est aptissimū vbi dicit
scdo de mystica theologia **Sicut**
per se ipm agalma naturale faciē/
tes. i. imaginem. ex ligno vel lapi/
de. auferūt ea. q. supiecta sunt. pu/
ta oculi visōem vetantia et ipsaz
in se ipsa ablatione sola occultaz
manifestāt formaz vel in manife/
statiōem ducūt. sic supple fit in co/
gnitiōe. per abnegatiōem **Cōstat**
āt qd statue factor nihil addit ad
lapidē vt sculpat imaginē. sed
trahit tātūmodo deo de **Verūtū** ali/
qua ablatiōe facta. linqēt pulcraz
scz imaginem. **Cōsonat** Aug^o
dionysio. et exēplo per confirmati/
one dictoz sic dicit **Cum** audis.
bonum hoc. bonū illud. tolle bo/
nū hoc et bonū illud. et vide si po/
test ipsū. bonū nullo alio bonū. tē/
videbis deū. **Ita** de vero **Ita** de
pulcro **Ita** de ente precipue **Ita**
de quibet attributo dino **Expe**/
rimentalis cognitio dei. p̄t intelli

celi.

gi per ablatiōem fieri. septez mo/
dis **Quoz** duo spectāt marie. per/
posito nfo. **Un^o** ad intelligentiā
ali^o ad deuotiōem **Un^o** mod^o ē per
noinis impositiōem. ali^o per volun/
tariā acceptiōez seu credulitatez
Terti^o per realez ablatiōez **Quar**/
t^o. per itelligētie depuratiōez **Quin**/
t^o per itelligētie p̄picacitatē **Sex**
t^o per itelligētie deiformitatē **Se**/
ptim^o per itelligētie simplicissimā
vnitatez. **Discurram^o** per singu/
los modos. Est itaqz prim^o fami/
liaris nobis per statu vie. vbi grā
de vno hoc noie bonū vel boni/
tas. qz hito de ipso. sic accipi pote/
rit de ceteris **Experimur** itaqz qd
sint alique res a nobis appetibili/
les vel qz vtilēs. vel qz delectabili/
les. vel qz pulcre et honorabiles
Imponim^o ad hec appetibilia si/
gnificāda **h** nomē bonū **Experi**/
mur osequēter. qd res appetibiles
sūt in mlti. deficiōse et quibicunqz
qrim^o refectiōez ibi **vepim^o** aliqm
deficiōez. molestā appetitui car/
nis a sps **Procedim^o** vltra ad im/
positiōez vni^o nois qd sūt bonū
vsqz quaqz p̄fctm. cui nihil assit. v̄/
adesse possit de malo. nihil bonū
desit. ita qd sit bonū qd mai^o cogi/
tari nō possit sic **augl.** accipit **p^o**/
modū **anselm^o** de h noie de^o. qd
appellamus bonū simplr. ens aut
sūme perfectū **Qua** ipositiōe fa/
cta. ofestim ois qui scit impōnem
et audit **h** nomen de^o vel **h** nomē

tractatus

bonū nullo addito. i. bonū simpli-
citer qz simplr. dico qđ sine addi-
to dico **O**is itaqz talis accipit p
reliq re tali pstantissima. quā cet-
teris oibus añponit. hoc nomen
bonū et hoc nomē de^o. ita qđ con-
uertibilr se hñt bonū simplr et de-
us **C**ōstat ita fieri potuisse. et fa-
ctū esse. et ita retineri **Q**uo p̄sup-
posito voluit **A**nسلم^o et quidaz
alij demōstrare. deū esse sicut pu-
tabāt. euidēs. eē. qđ bonū qđ mai^o
cogitari nō poterat. nēario erat
Aliquin si possz nō esse. iā nō esi-
set bonū qđ mai^o cogitari nō pos-
set **S**ed scđm veritatē. p̄cessus est
sophistic^o et inualid^o si nō aliter
ōfirmet **D**iceret em̄ insipiens cō-
tra quē arguit se admittere istū
qđ nois. qđ deus est bonū qđ ma-
ius cogitari nō p̄t. negaret tñ qđ
aliqđ tale sit in re. sed tñ in noie
sic si de^o imponeret ad significan-
dū bonū sūmum in trib^o suppositis.
absolutis. nihil in re nois rñderet.
Propterea restat scđus mod^o qđ
nēarius est accedē volēti ad deū
credere. s. voluntarie. qđ aliqđ ta-
le bonū est vere in rez natura. i.
mo sup oia qđ cogitari p̄nt in rez
natura p̄ aliquā imaginatōez. ra-
tiōem vel intellectū **H**ec aut vol-
untaria et fidelis acceptio. qđ ne-
dum concedit qđ nois sed quid
rei firmiter credit. et ita in omi lo-
cutiōe sibi supponit. hoc nomē de-
us. qz suppositio est acceptio emi-
ni in p̄pōne p̄ suo signato vltima

vij

to **E**x hac acceptiōe scđa. p̄ti-
nus elucidare possem^o quēadmo-
dū deuotissima mēs laicoz sim-
pliciu p̄tingere p̄t ad expimenta-
lem dei p̄ceptiōez seu theologiā
mysticā qđ in vniōe consistit mentis
ad deū dū cōiūgit eos sibi dū di-
sp̄git supbos mētis sui **P**erga-
m^o attñ prius ad aliquē modoz
alioz numeratoz declaratiōem
Et qđem terti^o p̄t a solo deo. fie-
ri. redigendo oia bona in vnū se-
bonū q̄liter erāt ab eterno ante
mundi cōstitutionez in architipo
mūdo solo. sed nō mltū facit ad
p̄positū. nisi p̄ q̄nto facili^o venit si-
delis simplex vel theolog^o ad co-
gnoscendū. sup̄minentiam boni
eterni super omne aliud boni no-
men quādo credit vnū posse ne-
cessario manē. alij nō existētib^o
vel destructis. **Q**uart^o mod^o ma-
xime cōgruit. p̄posito augustini p̄z
quē p̄cessit in suis cōfessiōib^o imo
in oibus pene libris suis. etiā cuz
simplice m̄re sua. dñ. colloqr̄etur
valde dulcis ad fenestraz **D**epu-
tabat itaqz m̄rem deuotā tal ab-
stractōnis p̄hicalis esse capacez
p̄t colligē ex libro suo secūdo
de ordine dñ vult deducē qđ ois
phylosophica traditio. ordinate
processit ex amore preuia gram-
matica. de hinc logica et conse-
quenter suo ordine de reliquis
Amor enim cum fuit humani
conuictus ad quem loquela rei-
quiritur. nec sufficit nisi polita

Super Magnificat
intrao scđm vocatōe. lra
na q̄uis in lrao p̄bent
m̄s fuit re rei in rem
facit hñt **D**ic. **M**os
uis rep̄nat p̄a p̄lis. re
ab q̄uo ad p̄tē d̄p̄i
vel m̄lignē. **I**ta em̄
in hoc m̄lignē m̄lignē
natis per longū p̄cūlly. p̄m̄s
et q̄z p̄p̄o imo et volentari
q̄ solmas et q̄z p̄p̄o
v̄bant q̄z m̄m̄m̄ **D**ic. **D**e
n̄l. **D**ic. **A**u. **A**u. **A**u.
p̄ra v̄m̄m̄ de illo d̄ro ab
d̄cis nō h̄m̄ p̄ ab q̄z
one! **E**st h̄a p̄lle. q̄z
ad oim cognitiōe de n̄l
d̄z p̄ r̄onēz m̄m̄m̄ p̄
ḡm̄m̄. **A**u. **A**u. **A**u.
p̄ m̄m̄m̄ h̄a et t̄m̄ m̄m̄
ōl̄ct̄r. **A**u. **A**u. **A**u.
cognit̄ ab d̄ro volent̄
d̄p̄is. **A**u. **A**u. **A**u.
n̄l et r̄is q̄ est sol^o d̄m̄
m̄s h̄a r̄o h̄m̄ **C**em̄ aut
h̄m̄m̄ n̄a p̄p̄o m̄m̄
q̄m̄ n̄l̄m̄ et m̄m̄ d̄o
h̄s r̄o m̄m̄m̄. **A**u.
ḡm̄a n̄o r̄o. **A**u. **A**u. **A**u.
n̄s ab h̄m̄m̄. **A**u. **A**u.
sū em̄ m̄m̄ **C**em̄ aut
r̄up̄t̄ aggr̄at̄ h̄m̄m̄ p̄
n̄a r̄o talis est oim pot̄m̄
p̄ sup̄ic̄ non est in ad^o h̄m̄
h̄m̄m̄ ad^o m̄m̄m̄
in h̄m̄ **D**ic. **A**u. **A**u. **A**u.
n̄o p̄o r̄o h̄m̄m̄ m̄m̄
n̄o h̄m̄ nature h̄m̄m̄

Super Magnificat

fit ratio scdm deductioez illic tra
ditā q̄uis in laudē pithagore ni/
mus fuit vt iōē in retractatiōib⁹
fatef hūillē **Augl.** Modus iste tā/
tus reputat⁹ ē a phis. vt dicerent
absq̄ illo nō posse q̄c̄q̄ sciē pprie
vel intelligere Ita em̄ posuit **Alb**
in suo de intellectu et intelligib. de/
ducēs per longū p̄cessuz. pōnes
antiq̄z phoz imo et idolatrarū
q̄ theletis et thurgit. purgatiōib⁹
vtebant q̄z meminit **Augl.** de tri/
nit. disputās aduersus eos **Quid**
p̄terea dicem⁹ de isto q̄rto abstra/
ctiōis mō. si fieri p̄t absq̄ deuoti/
one? **Cōstat** ita posse. qz cōis est
ad oēm cognitionē de reb⁹ habē
daz p̄ rationez maxime p̄ intelli/
gentiā **h̄z** aut̄ intelligentia multi/
p̄t inueniri. sicut ex c̄bus modis
seq̄nter additis colligit̄. q̄uis
occeperint aliq̄ boetiū voluisse in/
telligētiā esse soli⁹ dei. sed mode/
rati⁹ est vsus. q̄ est soli⁹ diuini ge/
neris. sicut ratio hūani. **Gen⁹** aut̄
sum⁹ dei. licet nō illa p̄fectione hic
q̄ erim⁹. dū filius erim⁹ deo et āge/
lis vel intelligentis eius. **Intelli/
gētia** nō exit in actū suū absq̄ mē/
tis abstractionib⁹. pp̄t oneridēz
suā cū materia **Corp⁹** aut̄ qd̄ cor/
rūpiē aggrauat aiām. qm̄ p̄ sta/
tu vie talis est ordo potentiaruz.
q̄ supior non exit in act⁹ suos nī
si p̄cesserint act⁹ inferiores **Hoc**
āt p̄m **Augl.** nō ē nature nisi desti/
tute **Pozro** seq̄ns mod⁹ h⁹ respi/
ciebat statū nature sue p̄mit⁹ insti

.cxlil.

tute. filr et excellēti⁹ spectabat ad
angelos aut̄ gl̄ificatiōez creatos
Remāsit hec p̄spicitas natu/
ralis. etiā in ip̄is demonib⁹ q̄ ad
speculabilia **In** practica. em̄ exce/
cat eos malicia vehemēte **Sext⁹**
demū modus spectat ad oēs gl̄i/
ficatos spūs. **Septim⁹** dō ppri⁹
ē soli deo **Restringet** aut̄ p̄mo n̄r
ad duos modos. q̄b⁹ p̄t p̄ abne/
gationē et ablatōez agnosci de⁹
Un⁹ est fidel⁹ et simplex deuotio
Ali⁹ est phica vel theologica itel/
ligentiē depuratio **Sic** em̄ sēp a
disp̄sione fit resolutio ad vnitātē
sic a pluralitate singulariū vago/
rū. vt **B** ens **B** bonū cū inuoluerl.
accidētū loci et t̄pis. hic et nūc fit
resolutio ad vnitātēz sp̄ei. et cōse/
q̄ntē ad q̄oditates simplicissimas
q̄s signāt termini trāscendentes.
Cōr̄ndent at̄ vocibus ad extra
cōcept⁹ naturalr̄ significātes. se/
cundū q̄s sumebat suppositio na/
turalis. **Colligim⁹** ex his. du/
as p̄ sūdamēto veritates **Prī-**
ma q̄ exp̄imentalis dei p̄ceptio
agnitiōē intelligentiē. pure p̄ce/
dētez. nō req̄rit nec seq̄ntē **Appa-**
ret p̄ indirectū. qm̄ hec intelligen/
tia. paucissimis ouenit **Theologi**
az dō mysticā d̄t d̄iōn. cōem eē
xp̄ianoꝝ. **Alterā** d̄itas **Exp̄imē-**
talis dei p̄ceptio. p̄t in simplici/
b⁹ p̄ deuotionē obtineri. q̄nq̄ fa/
cili⁹ q̄z p̄ l̄atos. **P̄tz** ex descripti
onib⁹ deuotiōis. et exp̄imētal̄ no/
ticiē et abstractionis voluntarie

Super Magnificat

fidei stupens et laudans abscissi B
vni inferens. Satis est Et vere
si ex aio. nihil supra. Spūs subin
fas hz. per sapiētie diffusiōez et il
lapsū magl. sursum agi et reduci.
qualis erat pauli mēs Siue inqt
mente excedim^o deo Et itez Sa
piētiam loqmur inter perfectos.
Et rursus Nos aut reuelata fa
tie. trāsfomamur de claritate in
claritatē. tanq̄ a dñi spū. **Sa**
pientiaz hāc supra dixim^o descri
psisse dionysiu. tractantes illud.
Et sc̄m nomen ei^o circa finē **Sa**
signat idem dion. q̄ hec sapiētia
est amens et irrationalis et stulta
et tñ est ois rōis et mētis et scie
causa **V**ideam^o de verbo hoc
te docente et illūinante **O** virgo
btā. o sapiētissima feminaz Quid
sibi vult h^o verbū. vt sapiētia qm
q̄rim^o in nullo videat. n̄i triclina
cenado repiri Nūquid in supmo
vbi mens habitat? At sapiētia est
amens. i. sine mēte. Nunq̄o in me
dio. vbi ratio collocat? At ipa di
cit irrationalis. sine rōe Nunquid
in imo vbi cognoscit aia? Sz hec
sapiētia stulta vocat. q̄i sciam nul
lā h̄is **D**ic obsecro te virgo pru
dētissima. dic p sapiētiā tuāz q̄
pacto talis repugnātia. verborū
et noīm. imo et rez secū stabit?
Hoc ē qd lōgo iā p̄cessu vestiga
uim^o. **H**oc altero iā tractatu po
ri de scō noie filii tui q̄daz dicere
spopondim^o sub te filii **H**oc nunc
exsoluē tētabim^o. expōnez recen

celis

setes diffinitiois. sapiētie. a deuo/
to tuo dion. posite. **S**apientia
inqt ē diuinissima dei cognitio. q̄
ē p ignorātiāz cognita scdm vni
onē sup mētem. qm mēs ab oib^o
alhs recedēs. postea etiā se ipsaz
dimittēs. vnita ē splēdētibus ra
dhs. inscrutabili. et p̄fūdo sapiē
tie lūine illūinata. **F**iat ergo per
pticulas. n̄ cursus Sapiētia est
diuinissima dei cognitio **U**z dei
cognitio hic in via (qz sic loqmur
in sequētib^o) sit triplex in genere
Quedā symbolica bñ vtēs sensu
bilib^o. quedā p̄pria. bñ vtēs intel
ligibilib^o. **T**ertia mystica q̄ ducit
ad supmentales excess^o. **H**ec ter
tia h^o noiat diuinissima. qz p̄fectis
sima. qz expimētāl^o habitata **Q**uid
em̄ p̄fecti^o scit. q̄z qd in expientia
cognoscit? **S**upra dō deductum
ē q̄ theologia mystica ē expimē
talis dei p̄ceptio. et intuitiua suo
mō. **S**apientia ē p ignorātiāz. co
gnita. **S**i ad idē et scdm idē oio
fiat locutio constat q̄ h^o ostare nō
p̄t sicut nec contradictio p̄t. **R**efertur
ergo ad diuersa hec duo. p
ignorantia et cognita **T**ollit v
nitio intellectuā. discretiua cuius
cūqz rei create vel creabilis. et h^o
nō in habitu. sed in actu. saltē in
tentio. q̄ possz monē vel trahere
intellectū discretū ad impediē
dū affectū mētis circa desū ab a
ctu. q̄ d̄z h^o cognitio **S**z q̄lis cogni
tio. statim apit. scdm vniōnē sup
mētez. **E**rit sup hac vniōe sermo

Super Magnificat

am. Spūs aūt scūs quē mittit p̄
in noīe filij n̄ ē acceptor sublimis
psōaz. in docēdo veritatez. puul
et simplicib⁹ derelictis. q̄ credunt
in filiū. Quin etiā si q̄ dici possit
acceptio. cadit illa sup paruulos
et hūiles in oculis suis. Ita p̄ in
quit fili⁹. et sic placitū ē apud te.
Placitū dic. nō cuiuscūqz meritū
Cōfūdūt hec sn̄ia generaliter
oēs scrutatores maiestati. hūa/
na quīs industria. nisi hac vna so
la hūiliari sub potenti manu def
vt nos exaltet factos hūiles. Por
ro recūbere in nouissimo loco. cū
nouissimo viro xp̄o in cruce posi
to. vt dicat ipse q̄ nos inuitauit.
Amice ascende superi⁹. veni vsqz
ad thronū patris. et in ei⁹ sinu q̄
esce. vt tibi sit gl̄ia in id ipm.
Promptū erit. deinceps o corda/
re. retētis pelus dicitis. q̄o sit di
uina caligo q̄o diuine tenebre. Si
q̄dem est vna caligo. respectu cre
aturaz. s̄. et tenebre. qm̄ cessat
actualis illuminatio. seu visio in
tellectualis. vel sensualis cuiuscū
qz creature. Imo et ipsiusmet mēt.
cessat cōsideratio de se. Est altera
caligo seu tenebra. que d̄r diuina
qz nullo modo apprehendi p̄t a
mente. illud q̄o p̄ illūinantem ra
diū. vel radios oñditur et h̄ min⁹
q̄ abyssus corpalis immensa p̄
oculū. quocūqz solis lūine. supsu
sum penetraret. Fas tñ ad illud
immensū diuinū quantūcūqz sit
absconditū et in caligine positū. vi

celiis

hui spūali. Fas inqz affectui. q̄o
aspiret. q̄o desideret. q̄o ad illud
q̄lectūqz sit vnitiuis p̄tensionibus
se extēdat. Si q̄dē inuisa nec ple
ne cognita diligim⁹. desideram⁹.
suscipiam⁹ et speram⁹. **H**abem⁹
igit̄ duas caligines. Inā inferio
rem q̄ est actualis ignorātia cre
aturaz. Alterā a superiori. q̄ est a
ctualis ignorātia dei. q̄ ad visio
nem obiectalez. **H**abem⁹ mediuz
lucē. imo lūina multa. multos ra
dios. que tñ sūt vna virtus vniti
ua. vn⁹ radius sursum educens ad
prēm lūinum. vn̄ oriūtur vt a fō
te. Sic insup virt⁹ magnetis at
trahit et reducit et ouertit ad se
ferrū. Et generali⁹ sicut om̄e obie
ctū appetibile suū trahit appetitū
q̄o vidit q̄ dixit. Trahit sua quē
qz voluptas. Quo mō loquitur
sponsa ad sp̄sum. Trahe me p̄
te. Sciebat qz nemo venit ad e
um nisi tract⁹. Sed o felix tractus
Oritur hic non parua dubi
tatio. q̄ fundat̄ in notificatione.
q̄o sit diuina caligo vel tenebre.
Est em̄ caligo talis. defect⁹ cōpre
hensōis diuine maiestati. Cōstat
aut̄ qz beati. s̄. ab illa cōphensio
ne deficiūt. et si nō ab apprehen
sione. **S**oluit h̄ nomen mor ad
ditū et si nō ab apprehensione. Ap
prehendūt itaqz deū obiectaliter
et nude et clare et immediate. p̄
pterea dicunt̄ extēso noīe cōphen
sores. nec reliquūtur eis tenebre
vllē. vel caligines. v̄ theophanie
.t .z

Quid est caligo

Super Magnificat

de Claret subinde qđ sit obscuris
simū illud . qđ est sup manifestiss/
mū . hoc ē ipse de^s . **E**ōstat autē il/
lud p̄hice traditiōi . qđ manifestissi/
ma nature . sic de^s et itelligētie sūt
occultissima nobis **V**eritas ē qđ
p̄bia nō cōsiderauit aut cōcessit re/
uelatiōes desup a p̄fe lūinū . q̄les
ponit et in quib⁹ q̄i solis . inuitē
spūs xp̄ian⁹ . **V**oluit de^s efferre
nos ad supnaturalē et eternā vi/
tā . **D**edit p̄pterea legē et sacra/
mēta sua . sup naturā **I**ta vt vita
xp̄iani . magi p̄deat a miraculis
q̄z natura **M**ilitat hoc cōtra curi/
ositatez . oīm naturalia scrutatiū
vel ex eis in viuēdo pendentū . sic
astrologorū nōnulli sūt et medi/
corū et alioz p̄ prudētiāz suā . re/
gere republicaz existimātiūz . q̄/
les oēs deducit in stultū finē cre/
bro de^s . vt sciāt qz dñs ipse ē de^s
qđ regna mutat et tpa . **P**erspiciū
deniqz sit . qz alta sis mente cōtem/
plata . virgo brā . tu sup oēs illū
natric . et illūinata cū decursu mū/
di labentis pegrinatiōes hoīm .
sub stabili dei puidētia p̄spici/
ens cecinisti . **D**isp̄sit supbos mē/
te cordis sui . cōfirmās p̄ id qđ se/
quit **D**eposuit potētes de sede
et exaltauit hūiles .

Sequitur tractatus

: viij per diazagma seu dialo/
gū . partitiōes habens quattu
or **P**rima de depositiōe p̄ im/
pulsus demoniorum per notu

celo.

las . xliij .

Prima notula

Deposuit potētes de sede
Discipul⁹ **G**liatur psal/
tes nra cui⁹ dñs hūilita/
tem respexit . gliatur in hūiliū col/
laudatione simul et exaltatione .
Et abūdantia em̄ cordis hūilia/
ti . loquit⁹ . legerat qđ magna potē/
tia dei soli⁹ et ab hūilib⁹ honora/
tur . **P**ropterea magnificat dñm
cū exultatiōe spūs qz sibi hūili fe/
cit magna qui potēs est qz miā
eius a p̄genie in p̄genies timen/
tibus eū . **E**t qui sūt timētes deū
si nō hūiles⁹ . **Q**uo cōtra . si ab hū/
lib⁹ honora⁹ . et time⁹ de^s . cōsequē
ē vt despiciat a supbis . **Q**uid p̄/
terea sup̄est . nisi vt despicientes
supbi . disp̄gant⁹ . et a sede depo/
nant⁹ qui sibi ipsis in . dño poten/
tes esse volūt . **S**z hz questiōez
Qui sūt hi potētes⁹ . **M**g^r **V**o/
lo prius agnoscas . quāta subtili/
tate . nota⁹ in hac psalterij cordu/
la . duplex impulsus . **I**n^o in deoz⁹
suz **D**eposuit . i . deorsum posuit . z
depulit **A**lter sursū euehit . et tra/
hit et impellit et exaltauit hūiles
Cōsonantia multiplex sup **B** im/
pulsu duplici sup̄erit . **I**n^o deoz⁹
sū et malo . sursum altero et bono
Audi de malo **I**mpuls⁹ euers⁹ sū
vt caderē **E**t itez **E**xpuls⁹ sunt
nec potuerūt stare **D**e helya ve/
ro dicebāt filij p̄p̄baz . **N**e forte
tulerit eū spūs dñi . et p̄iecerit eū